

Folketingets Skatteudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. januar 2008

L 32 – genindførelse af kantinemoms på usikkert EU-grundlag

J. I forbindelse med førstebehandlingen af L 32 - Forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love (Flymoms, salg til interesseforbundne parter, omvendt betalingspligt, undtagelser til energibeskatningsdirektivet m.v.) – tirsdag den 8. januar d.å. vedlægges notat fra KPMG udarbejdet på foranledning af HTS.

Lovforslaget indeholder bl.a. nye momsregler for salg til interesseforbundne parter, der ikke mindst berører medarbejderkantiner i forbindelse med salg af mad og drikke til ansatte. I lovforslaget er der regnet med et merprovener på 500 mio. kr. årligt, som enten skal betales af medarbejderne eller virksomhederne.

Som det fremgår af notatet, kan der rejses berettiget tvivl om den fornødne lovmedholdelighed i EU-retten. I den forbindelse er praksis i 9 andre (vestlige) EU-lande undersøgt, og her tegnes et tydeligt billede af, at der er indført lempelser ved levering af mad og drikke til virksomhedens medarbejdere.

Derfor vil HTS anbefale, at der ikke indføres et normalværdibegreb, når det gælder interesseforbundne parter, alternativt at dette ikke gælder for kantiner.

Vedtages lovforslaget alligevel, vil det betyde, at en lang række kantiner lukkes pga. prisstigninger, eller at færre vil benytte kantinen i virksomhederne. Konsekvensen vil bl.a. være en forringelse af folkesundheden og mere skæv balance mellem familie- og arbejdsliv, da medarbejderne ikke vil kunne få tilbudt den samme ernæringsrigtige og sunde kost. Der henvises også til HTS' høringsvar af 13. september 2007 i bilag 2.

HTS vil gerne i forbindelse med lovforslagets behandling anmode om foretræde for Folketingets Skatteudvalg.

Med venlig hilsen



Henrik Friis

HTS
Handel, Transport & Service
Sundkrogskaj 20
Postboks 2698
2100 København Ø
Telefon 77 33 47 11
Telefax 77 33 46 11
hts@hts.dk
www.hts.dk

HTS Handel, Transport og Service

Notat om genindførelse af kantinemoms i Danmark

Indledning

HTS Handel, Transport og Service har anmodet KPMG om at vurdere holdbarheden i forhold til EU-retten i forbindelse med en eventuel genindførelse af særlige momsregler ved salg af kantineydelser. Vi har endvidere undersøgt praksis på området i en række andre EU-lande.

Skatteministeren har den 5. december 2007 fremsat lovforslag L32. Der er tale om en genfremstilling af L 27.

Lovforslaget indeholder bl.a. nye momsregler for salg til interesseforbundne parter.

Skatteministeriet har i resumeet til lovforslaget anført følgende herom:

"For at undgå momstækning i forbindelse med leverancer mellem interesseforbundne parter foreslås det, at der i overensstemmelse med Rådets direktiv 69/2006/EF, indføres en regel i momsloven om, at er salgsprisen under indkøbs- eller fremstillingsprisen, når en vare eller ydelse sælges til en interesseforbunden part, er afgiftsgrundlaget - det vil sige det beløb momsen beregnes af - leverancens normalværdi. Det foreslås i overensstemmelse med direktivet fastsat, at normalværdien er den almindelige salgspris på det fri marked, og hvis en sådan ikke findes, er normalværdien lig med indkøbs- eller fremstillingsprisen – dvs. uden avance."

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at bestemmelsen om salg til interesseforbundne parter primært skal anvendes til forhøjelse af momsbetalingen for salg af mad og drikke til ansatte i kantiner.

Konklusion

Det er samlet set vores vurdering, at der kan rejses berettiget tvivl om den fornødne lovmedholdelighed i EU-retten for at genindføre en generel kantinemoms, som påhviler alle virksomheder, når prisfastsættelsen i det store hele afspejler omkostningerne til de indkøbte råvarer. Dette kan efter vores opfattelse ikke tages til indtægt for svig og momsunddragelse, da virksomhederne handler på helt forretningsmæssige vilkår i forhold til deres medarbejdere.

Dette underbygges klart af den implementering af reglerne, som er gennemført i UK, Irland og Tyskland. Disse tre lande har specifikt undtaget virksomhedskantiner fra ordningen med salg til interesseforbundne parter.

Hvis prisen for kantineordningen derimod er kunstig lav, er vi enige i, at der er den fornødne hjemmel i Momssystemdirektivet til at iværksætte selektive foranstaltninger herimod.

EU-reglerne

Baggrunden for de foreslåede regler findes i Rådets direktiv 2006/69/EF af 24. juli 2006 om ændring af direktiv 77/388/EØF med hensyn til visse foranstaltninger, der skal forenkle momsopkrævningen og bidrage til at bekæmpe svig eller unddragelse, og om ophævelse af visse beslutninger om at tillade fravigelser.

Direktivet er efterfølgende indarbejdet i Momssystemdirektivets artikel 80 (tidligere artikel 11(A)(b)(5) – 11(A)(b)(7) i 6. momsdirektiv.

Efter artikel 80 kan medlemsstaterne fravige princippet om, at momsen skal beregnes af salgsprisen, hvis:

- Det er for at forebygge momssvig eller momsunddragelse.
- Der foreligger familiemæssige eller andre nære personlige, ledelsesmæssige eller medlemsmæssige bindinger samt ejendomsretlige, finansielle eller retlige bindinger mellem leverandører og modtageren. Retlige bindinger kan også omfatte forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager.

Følgende fremgår af betragtning 3 i præamblen til direktiv 2006/69/EF:

"Det bør være muligt for medlemsstaterne at gribe ind i forbindelse med værdien af leveringer og erhvervelser under specifikke begrænsede omstændigheder for at sikre, at der ikke bliver noget afgiftstab, fordi der benyttes forbundne parter til at opnå afgiftsfordele."

I forbindelse med Kommissionens forslag anføres der i KOM(2005) 89 følgende:

"Erhvervslivet bliver altså ikke belastet af at skulle anvende uhensigtsmæssige regler. Tværtimod kan de nyde godt af en selektiv og ikke generel anvendelse, som rammer dem, der unddrager sig moms."

"Reglen må kun anvendes, når parterne er forbundne med hinanden, og når dette og ikke påviselige kommercielle årsager har ført til en anden værdi end den sædvanlige modværdi."

"Eftersom værdiansættelsesreglen i artikel 11 i 6. direktiv er klar og udgør et af nøgleelementerne i momsen må enhver form for fravigelse afgrænses nøje. Bl.a. overholder forslagene princippet om, at afgiftsmyndigheden ikke skal gribe ind i fastsættelsen af beskatningsgrundlaget for en levering som en selvfølge, men kun under særlige omstændigheder, og selv i så fald ikke rutinemæssigt."

EU har således givet medlemsstaterne hjemmel til at fastlægge nationale regler, der griber ind i fastsættelsen af beskatningsgrundlaget, men vel og mærke kun når foranstaltningen har til formål at bekæmpe svig eller momsunddragelse.

Svig og unddragelse i momsmæssig henseende

De fleste danske virksomheder har en kantineordning. Her er det typisk således, at virksomheder hos medarbejderne opkræver en pris, der i det store og hele modsvarer betalingen for de indkøbte råvarer.

Det betyder, at momsen i langt de fleste tilfælde bliver nulstillet, da momsfradraget for køb af råvarer bliver modsvaret af den opkrævede salgsmoms af medarbejderbetalingen.

Vi har derfor meget svært ved at se, at der foreligger svig og momsunddragelse i disse tilfælde.

Med baggrund i direktivets forarbejder finder vi det derfor tvivlsomt, om regeringen har den fornødne hjemmel i direktivet til at genindføre kantinemomsen, når der er momsmæssig balance mellem salgs- og købsmoms.

Vi har undersøgt praksis om salg af kantinemad til medarbejderne i 9 andre EU-lande, jf. bilag 1.

Resultatet af denne undersøgelse tegner et tydeligt billede af, at de EU-lande, som har implementeret artikel 80 eller har lignende ordninger, har indført særlige lempelser ved levering af mad og drikke til virksomhedens medarbejdere. Dette er utvivlsomt sket for ikke at belaste erhvervslivet med en række særlige og administrativt besværlige foranstaltninger.

- Storbritannien

Selv om Momssystemdirektivets artikel 80 er implementeret i UK, er salg af mad og drikke fra en arbejdsgiver til en arbejdstager specifikt undtaget fra regelsættet om salg til interesseforbundne parter. Arbejdsgiveren betaler således kun moms af den betaling, der opkræves hos arbejdstageren.

- Tyskland

De tyske skattemyndigheder skelner mellem såkaldte virksomhedskantiner og outsourcete kantiner.

I Tyskland er momsgrundlaget kædet sammen med de skattemæssige regler, således at der afregnes moms af den minimumsværdi, som ikke medfører beskatning for medarbejderne.

Er betalingen højere end den skattemæssige bundgrænse, afregnes moms af den faktiske betaling.

Momsbehandlingen i outsourcete kantiner er anderledes. I disse tilfælde er minimumsmomsbeskatningen baseret på afholdte omkostninger.

- Holland

Der er stadig et lovforslag i udkast. Det er dog uvist, om lovforslaget bliver vedtaget, da det har været under behandling i mere end et år.

I Holland er der specielle regler for virksomhedskantiner. Generelt er der tale om, at fradrag af indgående moms af køb af mad og drikke kan blive (helt eller delvist) nægtet, hvis salgsprisen på mad og drikke er for lav sammenlignet med købsprisen.

- Irland

Artikel 80 er implementeret i den irske momslov, men der gælder særlige regler for levering af kantineydelse.

Hvis arbejdsgiveren opkræver betaling fra medarbejderne for kantineydelse, skal arbejdsgiveren afregne moms af medarbejdernes faktiske betaling (dvs. det totale beløb modtaget).

Hvis arbejdsgiveren ikke opkræver nogen betaling hos medarbejderen, skal momsen beregnes på grundlag af omkostningerne, dvs. råvarer, udstyr, løn, avance m.v.

Tendensen er således klar. Artikel 80 anvendes kun i begrænset omfang på kantineydelse og kun i tilfælde, hvor medarbejderens betaling er under indkøbsprisen (råvareprisen).

Normalværdibegrebet

Når der ses på præambelen til direktiv 69/2006/EF og KOM(2005)89 taler disse også for, at artikel 80 ikke er tiltænkt anvendt i situationer, hvor medarbejdernes betaling svarer til råvareprisen.

Artikel 80 er kun tiltænkt anvendt, når prisen er lavere end den sædvanlige modværdi. Som nævnt er prisen for kantinemad i de fleste virksomheder fastsat til råvareprisen. Den sædvanlige modværdi for kantinemad må derfor siges at være råvareprisen. Der er derfor ikke belæg for at belaste erhvervslivet med administrative besværlige byrder for at opgøre et særligt momsgrundlag.

Når virksomhederne fastsætter betalingen til råvareprisen, sker det ikke ud fra et ønske om at spare moms, men ud fra virksomhedens personalepolitik.

Øvrige forhold

Efter lovforslaget lægges der op til en genindførelse af kantinemomsen, som den var gældende før 1999.

De nye regler kommer derfor kun til gælde, hvis medarbejdernes faktiske betaling (salgsprisen) er lavere end indkøbs- eller fremstillingsprisen.

Efter de "gamle" regler blev fremstillingsprisen opgjort som omkostninger til råvarer + den del af lønnen til kantinepersonalet, der gik til tilberedning, salg og administration. Den del af lønnen, der gik til rengøring og afrydning, skulle derimod ikke medregnes. I praksis blev den andel af lønnen, der skulle medregnes til momsgrundlaget, ofte fastsat til 50 %.

I dag er der mange virksomheder, som anvender kantineoperatører (underleverandører).

Der bør fastsættes regler, som sikrer en momsmæssig ligestilling mellem in-house kantiner og outsourcete kantiner. Hvis medarbejderbetalingen dækker prisen for de indkøbte råvarer, vil der også i denne situation være momsmæssig balance, da de øvrige udgifter fra kantineoperatøren vedrører lønudgifter, rengøring og afrydning m.v.

København, den 21. december 2007

KPMG C.Jespersen
Statsautoriseret Revisionsinteressentskab


Benny Hjørtkær Hansen


John Holm Andreassen

HTS Handel, Transport og Service

Implementering af artikel 80 i Momssystemdirektivet

Land	Har implementeret artikel 80	Har ikke implementeret artikel 80	Planlægger at implementere artikel 80	Bemærkninger
Belgien	X			
Storbritannien	X			Salg af mad og drikke fra en arbejdsgiver til en arbejdstager er specifikt undtaget fra regelsættet.
Finland		X	X	Det er lovforslag om implementering fra 1. januar 2008.
Frankrig		X		
Tyskland		X		Har dog regler, der ligner artikel 80. Artikel 80 anvendes kun i begrænset omfang på kantineydelse.
Holland			X	Der er et lovforslag i udkast, men det er uvist, om lovforslaget bliver vedtaget. Der er dog specielle regler for virksomhedskantiner, hvis salgsprisen på mad og drikke er for lav sammenlignet med købsprisen.
Irland	X			På kantineydelse anvendes reglen kun, hvis arbejdsgiveren ikke opkræver nogen betaling hos medarbejderen.
Sverige		X	X	Den svenske Riksdagen har netop vedtaget at implementere artikel 80.
Østrig		X		